

Epifania

Un relat de: [ignasicarsícostas](#)

El menjador social estava adossat a l'església del barri. Els ànims dels voluntaris no eren massa bons, ja que els recursos cada cop eren menys i la gent que anava a buscar un plat calent cada dia era més.

El Josep era una d'aquestes persones que, tenint-ho gairebé tot, se li va esfumar de la seva vida: feina, casa, salut i família.

—Hola, senyora Antònia. Què tenim avui per dinar?

—Hola, Josep, mira, avui sembla un menú infantil. Tenim macarrons i pollastre arrebossat.

—Fantàstic! I una mica de vi per beure?

—No, Josep, això ja saps que no podem donar-te'n, ni a tu ni a ningú.

—Per provar-ho... —va dir amb veu múrria el Josep—. Per cert, m'he quedat de pedra quan he sentit això de la mort del Toni. Se'n sap alguna cosa?

—No, encara no sabem massa cosa més. Estem fotuts, Josep, que hagin assassinat el Toni no ens ho podem treure del cap.

—Era una bona persona i un bon voluntari. Oi que sí? —deia el Josep intentant empatitzar al màxim amb l'Antònia, per si finalment li donava vi.

—Sí, molt bon noi.

El Josep va anar a asseure's en una taula amb altres companys del menjador que menjaven en aquella taula en absolut silenci, cada u amb els seus pensaments donant voltes pel cap. Els del Josep eren pel Toni, que sent tan jove, va morir cosit a ganivetades en el carreró del costat de l'església. Va dinar i, seguint la seva rutina diària, va asseure's a la porta del metro demanant almoïna a tots els passatgers. En fer-se fosc va anar a la nau abandonada on dormien la majoria dels sensesostre del barri per acabar amb el cicle d'un altre penós dia dels que ara li tocava viure.

La Carme era una dona devota que rondava la setantena, amb bona salut gaudia de la seva jubilació de mestra, devorava llibres a casa i acudia cada dia a l'església per escoltar la missa i resar.

Davant del temple una ombra la va agafar d'un braç empenyent-la violentament contra uns containers de la brossa. El cop li va fer perdre el sentit, que va ser una sort, perquè a continuació la van assassinar amb una fúria exagerada omplint-li el cos de ganivetades, com si la dona hagués fet algun mal i estiguessin venjant-se'n. Un cop l'abric ja estava amerat de sang i la Carme morta sense cap dubte, l'ombra va fugir sense robar-li res. Va entrar dins l'església i en posar la mà a l'aigua beneïda va veure com unes gotes de sang s'hi diluïen. Va asseure's en l'extrem d'un banc mirant la imatge de Crist crucificat, seguidament es va agenollar i encreuant els dits de la mà i portant-les fins al front murmurà:

—Oh, Déu meu! M'obligues a cometre aquests actes per ser el més miserable dels pecadors, per poder conèixer la teva bondat i el teu perdó. A quantes persones en la teva immensa glòria has perdonat? Però jo necessito alguna cosa més, perquè sóc malvat. Necessito veure't, necessito parlar amb tu, que m'acaronis el cap amb la teva santíssima mà. Dona'm la satisfacció de veure el miracle de l'epifania, Déu meu. Presenta't físicament davant meu per poder-te veure amb aquests ulls, poder-te besar els peus, poder olorar la teva túnica. Senyor, t'ho demano! Epifania, epifania...

L'endemà al matí amb tot l'enrenou de la troballa del cos de la Carme, el voltant de l'església estava pres per la policia, l'ambulància i tots els curiosos que miraven l'escena de l'alçament del cadàver. El capellà de la parròquia estava visiblement molest i el que menys li importava eren els cadàvers. Ja havia hagut de permetre que aquell fastigós menjador el col·loquessin al costat de l'església; cada dia borratxos, putes, divorciats, drogoaddictes i vés a saber quina mena de gent més havia de veure'ls passar per davant la portalada, alguns fins i tot tenien la gosadia d'entrar a l'església, a la casa del Senyor. Havia de netejar de pressa per allà on passaven, on seien, segur que aquells desgraciats portaven al damunt totes les plagues i malalties bíbliques, a més a més d'aquella pudor insuportable de brutícia.

Però no era l'únic que observava tot aquell enrenou, el Josep, amb dues bosses a la mà on cabien totes les seves pertinences, també era allà, en segona fila, mig amagat, però observant-ho tot. El sobresalt va ser majúscul quan va sentir la veu de la senyora Antònia a l'orella, recriminant-li si gaudia amb l'espectacle.

—No, no, senyora, només rondava per aquí —va dir el Josep espantat.

—Doncs ja pots anar-te'n, la Carme no necessita que la vigili ningú més. És morta. Ho sents, morta! —va dir amb veu amenaçant la senyora Antònia, que es va fer fonedissa entre la multitud.

El Josep mirant de reüll la gent i la policia va passar pel costat de les cintes que acotaven la zona del crim fins a poder entrar dins de l'església. Es va asseure en un costat de la petita nau principal i, sense mirar al seu voltant, només el Crist a la creu, es va posar a resar fervorosament.

El Marc era un home que havia de rondar la cinquantena d'anys, ningú sabia d'on provenia, llarga cabellera i d'aspecte rude sempre anava vestit de militar, ja que de fet era l'única roba que tenia i també aprofitava el servei del menjador social. Callat com pocs, cada dia seia al mateix racó des d'on dominava tota la sala. Els homes i dones que també dinaven no sabien mai si ho feia per intimidar o per por i poder vigilar a tothom. Lluïa ostentament un parell de ganivets dels quals només sobresortien els poms, però pels quals havia estat avisat

en infinites ocasions, perquè era evident que no podia anar armat, ni al carrer ni al menjador. Com el veien tranquil finalment van deixar de dir-li res, esperant que mai no passes una desgràcia.

El capellà va entrar a la sagristia per preparar-se per dir missa. El diaca l'ajudava amb tots els vestits i les lectures triades per llegir.

—Mossèn, quin enrenou amb tot el tema d'aquesta senyora —va dir el diaca.

—Sí, terrible. No sabem què ens té guardat Déu Nostre Senyor... —Quedant-se pensatiu uns segons, va continuar—: Però aquí, amb aquest maleit menjador de desgraciats, això havia de passar en un moment o altre.

—Digui la missa per la seva ànima, si us plau. Pobra dona.

—Sí, home, sí. Ja la diré per la senyora Carme, que al cel sia —va dir el mossèn amb desgana—. Per cert, has canviat el vi? L'últim estava avinagrat.

Durant la missa el capellà va veure amb evident desgrat la presència en un racó del Josep, el qual no deixava de mirar-lo a ell i al Crist en la creu, fixament. Mentrestant el mossèn recitava les diferents etapes de la missa de forma cansada i el diaca el mirava amb desgrat, ja que amb tot el que estava passant desitjava una mica més d'èmfasi en les pregàries.

Durant unes dues setmanes, tot i ser un espai curt de temps, va semblar que tot tornava a la normalitat. Les recerques policials seguien el seu camí, encara molt a cegues. La gent dinava al menjador i seguia les misses amb la tranquil·litat que podien, considerant que només feia uns dies del segon assassinat al voltant de l'església. El dimecres a l'hora de dinar van fer cap tots els habituals al menjador. Les lleties calentes s'agraïen donat el fred que feia fora. Aquell dia estava especialment ple, les retallades que feia mesos que el govern aplicava feien estralls sobre la població, a més un hivern fred com aquell feia que la gent s'espavilés per fer una menjada calenta almenys un cop al dia. El Josep portava la seva safata i buscava un lloc on seure sense trobar-lo. En passar pel costat del Marc, una rajola mal ajustada el va fer ensopegar bolcant tot el got de refresc de taronja damunt de l'home dels ganivets a la butxaca. Sense pensar-s'ho un moment va agafar-ne un i, abans que el Josep pogués demanar-li disculpes, es va trobar punxant-li el coll amb un ganivet enorme. L'Antònia va reaccionar ràpidament i acudint a la taula del Marc va aconseguir que l'home baixés l'arma. A continuació va ser expulsat del menjador amb l'amenaça que no tornés per aquell lloc fins que fos capaç de dominar-se. El Marc, que se sentia humiliat davant de tothom, va sortir a batzegades cridant:

—No sabeu el que feu, us penedireu d'això! Del Marc no se'n riu ningú! No sabeu com ho pagareu de car!

El Josep va ocupar el lloc del Marc i encara espantat i també una mica avergonyit per haver provocat aquell escàndol es menjava el dinar en silenci sense alçar la mirada. Va fer un moviment amb el peu, que va xocar contra un objecte, era el ganivet del Marc, dissimulà per poder-lo agafar guardant-lo amb cura dins de la motxilla. Va pensar que era molt millor del que ell tenia i que li faria molt millor servei.

L'Esteve sortia de l'església, no era creient, però des de la mort de la seva dona, companya de tota la vida, li agradava més el silenci del temple que el silenci de casa. No resava, no demanava res a cap déu ni sant per a ell ni per a ningú, assegut en un dels darrers bancs només escoltava els petits sorolls: l'almoina que queia dins la bústia metàl·lica, el rascar del misto per encendre espelmes o ciris i, en comptades ocasions, els assaigs del cor o la música de l'orgue.

En arribar a la vorera després de travessar el petit jardí que hi havia davant l'església es va ajustar la bufanda i va començar el camí de tornada a casa. Altre cop al costat dels containers de la brossa, una ombra se li va creuar, amb un cop de puny el va deixar estès a terra i seguidament amb un bon ganivet va ser assassinat, ferit de mort per les vint punyalades que li van donar.

Minuts més tard una noia que corria fent esport se'l va trobar amb tot un reguer de sang que baixava pel carrer. Al cap d'uns minuts, la policia i l'ambulància prenen notes i feien l'alçament del cadàver un altre cop. La preocupació era notòria en la cara de l'inspector i del seu ajudant. Tres morts en relativament poc temps, tots al voltant de l'església i del menjador social, tots assassinats amb ràbia i amb moltes més punyalades de les que calien per matar-los, semblava una venjança, però les víctimes no tenien res a veure entre elles, a part de viure a prop de l'església.

L'ombra macabra i silenciosa va deixar una almoina sense adonar-se que va arrossegar unes taques de sang a la boca de la bústia. Va seure en un dels últims bancs i, en sentir que encara es notava en l'aire el perfum ranci de l'Esteve, es va posar a plorar amb el rostre cobert per les mans.

—Déu meu! Déu meu! Per què em feu pagar un preu tan alt per una revelació, per una llum que em faci veure el camí. Aquest miserable ser que intenta ser tan sols una mica digne servidor teu. Faig el que em manes, vesso sang de qui tu m'indiques. Pecadors, gent dolenta, gent que no hauria d'haver existit. Jo compleixo, faig el que em manes... Senyor! Senyor! Feu el miracle de l'epifania per poder veure-us i viure sempre ja en els teus braços. Crist crucificat, parla amb el teu pare, intercedeix per mi. Senyor, dona'm l'epifania, dona-me-la.

Al Marc, que havia entrat una mica abans a l'església sense saber si podia tornar o no al menjador social, li va cridar l'atenció aquell ser que semblava tan afligit. En entrar havia donat un cop de porta sorollós, fet que ja el va alertar, va veure com es mullava els dits en l'aigua beneïda i feia el senyal de la creu i a continuació, abans de seure al banc, deixava una almoina en la bústia. Mira que era estrany, però ja se sap que a l'església entra gent de tota mena. Ell mateix no era la viva imatge d'un feligrès tradicional.

Es va aixecar per anar al menjador social i esperar que ja haguessin oblidat l'afer de feia quinze dies. No sabia com, però sempre es posava en problemes per coses absurdes.

En sortir va veure unes gotes de sang fresca al damunt de la bústia i la pica d'aigua beneïda estava tintada d'un color rosat ben estrany.

El cap del Marc va començar a pensar a una velocitat com feia anys que no ho feia, no sabia si era veritat o no el que estava deduïnt. Sense rumiar-s'ho massa més va sortir i va anar cap a l'inspector que encara rondava per l'escena de l'últim crim.

—Inspector, senyor!

—Digui'm —va respondre el policia mirant amb desconfiança el Marc.

—Crec que a l'església hi ha l'assassí, almenys d'aquesta última víctima. En entrar ha tenyit l'aigua beneïda amb sang i ha deixat també un rastre en la bústia d'almoines —va dir el Marc ràpidament.

L'inspector se'l mirava dissimuladament, intentant veure si era ell el que anava tacat de sang, tenia un aspecte deplorable que no es corresponia amb un discurs tan assenyat.

—Anem a veure-ho, estem tan perduts, que no podem deixar-nos cap pista per seguir.

L'ajudant i l'inspector van entrar a poc a poc a la nau principal i, com si fossin feligresos, van seure en l'extrem del banc a l'altra banda del passadís on estava el suposat assassí. Molt lentament i observant tota l'església per dissimular van acabar amb la mirada fixa en aquell home agenollat. Ja havia vist la pica i la bústia i ara, esgarrifat, veia com amb els pantalons anava tacant la fusta que feia de reclinatori. No hi havia dubte, aquell home era l'assassí, i si no ho era del senyor dels contenidors, ho era d'algú altre. Com més s'hi fixava, més el veia xop de sang.

Aixecant-se i apuntant-lo amb la pistola va cridar:

—Posi les mans darrere el cap, surti del banc i de genolls a terra!

—Eh? Jo? Què he fet?

—Ja ens ho diràs tu, tot el que has fet. Assassí! Almenys deus haver matat a tres persones, si no a més.

—M'ho manava Ell —digué fort i alt amb actitud superba.

—Qui t'ho manava? —deia l'inspector mentre li posava les manilles i l'ajudant trucava als de la científica perquè vinguessin corrents al temple.

—Ell, el Senyor, Déu, l'Altíssim... Eren proves perquè s'aparegués, per fer el miracle de l'epifania.

—Els dos homes es van mirar fent un gest deixant entendre que aquell home estava malalt.

De l'enrenou va sortir el capellà de la sagristia i, a pas ràpid, es va acostar cap al grup d'homes.

—Tu? Què hi fas emmanillat per aquests homes? —va preguntar el mossèn.

—El coneix, aquest paio? —va preguntar l'inspector al capellà.

—Aquest home... Aquest home és el diaca de l'església, és el meu diaca, no pot... —deia balbucejant i perplex.

—Doncs ens endurem el seu diaca cap a comissaria com a presumpte assassí de tres persones. Anem! Tu —va dir dirigint-se al seu ajudant—, queda't aquí per fer la custòdia fins que arribi la científica.

El capellà, bocabadat, no donava crèdit al que estava passant en la seva església. El diaca? Tres assassinats?

Estava paralitzat intentant comprendre tota la situació, quan va poder tornar a articular una paraula, va preguntar-li al diaca:

—Per què?

—Pel miracle de l'epifania, mossèn, per poder veure Déu cara a cara, el miracle més gran!

—Per l'epifania! Que arribes a ser de desgraciat i miserable.

En tota aquesta estona l'enrenou ja havia arribat als voltants, els voluntaris del menjador social eren tots al carrer esperant veure què passava. Quan la porta de l'església es va obrir i va sortir l'inspector amb el diaca emmanillat, l'Antònia va tenir un esglai i va començar a córrer cap a ells.

—Senyor inspector, on se l'emporta?

—Vostè qui és? —va dir secament l'inspector.

—La seva dona. Deixi'm abraçar-lo un moment —va suplicar la voluntària.

—Endavant...

L'Antònia es va acostar lentament al diaca, ara ja tothom sabia que era el seu marit, l'abraçà i murmurant-li a l'orella li va dir:

—Mira que arribes a ser d'inútil! Ni això podies fer bé. Podreix-te a la presó mentre jo aconsegueixo gaudir de l'epifania.